

Stosunek do rządu w czerwcu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 11 stycznia 2018 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

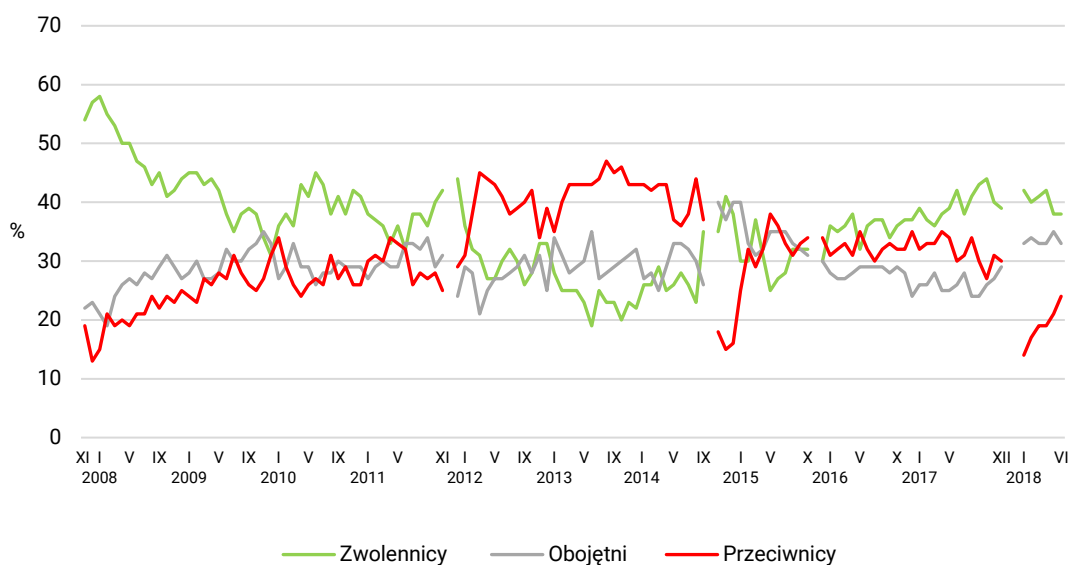
Od maja notowania obecnego gabinetu niewiele się zmieniły¹. Zwiększyła się nieco grupa przeciwników rządu i samego premiera, ale jednocześnie poprawiły się oceny jego polityki.

POPARCIE DLA RZĄDU

Podobnie jak w ubiegłym miesiącu do zwolenników rządu zalicza się 38% badanych. Sprzeciw deklaruje 24% ankietowanych (wzrost o 3 punkty procentowe). Obojętność wyraża 33% respondentów (spadek o 2 punkty).

CBOS

RYS. 1. Stosunek do rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (337) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganých komputerowo (CAPI) w dniach 7–14 czerwca 2018 roku na liczącej 1029 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
Zwolennicy	42	38	41	43	44	40	39	42	40	41	42	38	38
Przeciwnicy	30	31	34	30	27	31	30	14	17	19	19	21	24
Obojętni	26	28	24	24	26	27	29	33	34	33	33	35	33
Trudno powiedzieć	3	3	2	3	2	2	2	11	9	7	6	6	5

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Spośród podstawowych cech społeczno-demograficznych stosunek do rządu najsilniej różnicuje wiek. Rząd ma najwięcej zwolenników wśród najstarszych respondentów – w wieku 65+ (53%), ponadprzeciętnie dużo także wśród osób mających od 55 do 64 lat (46%). Najwięcej przeciwników rządu jest wśród osób w wieku od 35 do 44 lat (31%). Z kolei wśród ludzi młodych najczęstszą postawą wobec rządu jest obojętność (wyraża ją 40% osób w wieku od 18 do 24 lat i 43% mających od 25 do 34 lat).

Nastawienie do rządu różnicuje także status społeczno-ekonomiczny oraz wielkość miejscowości zamieszkania. Jest to widoczne nie tyle w poziomie poparcia, ile w poziomie deklaracji niechęci do rządu. Szczególnie często do przeciwników rządu zaliczają się mieszkańcy dużych, ponad półmilionowych miast (48%), badani z wyższym wykształceniem (38%), osoby względnie dobrze sytuowane – o miesięcznych dochodach *per capita* mieszczących się w przedziale od 1800 do 2499 zł (37%) i od 2500 zł wzwyż (39%). Do najbardziej niechętnych rządowi grup należą specjaliści i kadra kierownicza (43%) oraz właściciele firm (39%).

Rząd cieszy się większym poparciem wśród mężczyzn (43%) niż wśród kobiet (33%).

Stosunek do obecnego gabinetu silniej niż miejsce w strukturze społecznej różnicuje orientacja polityczna i – szerzej – światopoglądowa. Poparcie dla rządu deklaruje 68% badanych identyfikujących się z prawicą, natomiast wśród osób o lewicowych poglądach politycznych ma on zdecydowanie więcej przeciwników (51%) niż zwolenników (16%).

Do najbardziej przychylnych rządowi należą osoby kilka razy w tygodniu uczestniczące w praktykach religijnych (61%), do najbardziej niechętnych – respondenci niepraktykujący (43%).

W potencjalnych elektoratach rząd może liczyć głównie na poparcie sympatyków PiS. Wśród zdeklarowanych wyborców Kukiz'15 rząd ma tyle samo zwolenników co przeciwników. W elektoratach PO i Nowoczesnej większość stanowią przeciwnicy obecnej ekipy. Wśród osób niezdecydowanych, na kogo głosować w wyborach do Sejmu, oraz wśród niezamierzających w nich uczestniczyć najczęstszym nastawieniem do rządu jest obojętność.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty*	Stosunek do rządu			
	zwolennicy	przeciwnicy	obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
PiS (wraz z SP i P)	80	0	17	3
Kukiz'15	36	36	26	2
Nowoczesna**	22	53	25	0
PO	9	72	18	1
Niezdecydowani, na kogo głosować	23	28	40	9
Niegłosujący	22	17	50	11

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

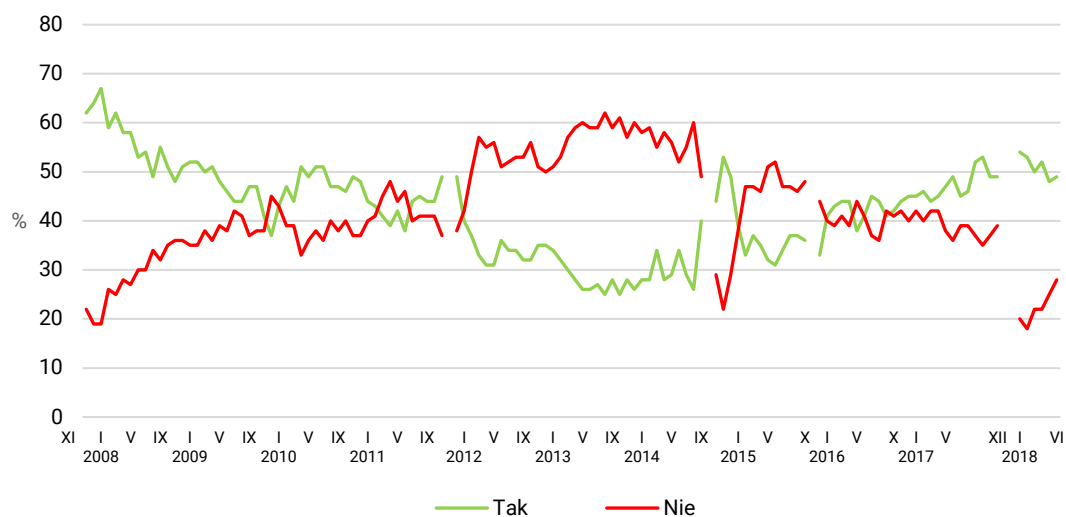
** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

AKCEPTACJA PREMIERA

Nieco gorsze niż miesiąc temu są notowania premiera. Zadowolenie z tego, że Mateusz Morawiecki stoi na czele rządu, wyraża 49% badanych. Niezadowolonych z szefa rządu jest 28% ankietowanych (wzrost o 3 punkty procentowe).

CBOS

RYS. 2. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od października 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 3

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
Tak	49	45	46	52	53	49	49	54	53	50	52	48	49
Nie	36	39	39	37	35	37	39	20	18	22	22	25	28
Trudno powiedzieć	14	16	14	11	12	14	12	26	29	28	26	27	23

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od stycznia 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

Biorąc pod uwagę podstawowe charakterystyki społeczno-demograficzne badanych można powiedzieć, że Mateusz Morawiecki jest najlepiej odbierany przez osoby w wieku od 55 do 64 lat (58% ocen pozytywnych) i starsze (62%), mieszkańców wsi (56%), ankietowanych z wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (57%) i zasadniczym zawodowym (57%) oraz przez respondentów o najniższych, do 899 zł (60%), i średnich, od 1300 do 1799 zł (62%), dochodach *per capita*. Dezaprobatę wobec premiera częściej niż inni wyrażają mieszkańcy największych miast (43%), badani z wykształceniem wyższym (37%) oraz osoby względnie dobrze sytuowane: o miesięcznych dochodach *per capita* od 1800 do 2499 zł (42%) i więcej (38%). Ponadto zadowolenie z szefa rządu częściej wyrażają mężczyźni (56%) niż kobiety (43%).

Kluczowe znaczenie dla odbioru premiera, podobnie jak i całego gabinetu, ma orientacja polityczna i – szerzej – światopoglądowa. Wśród osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne odsetek zadowolonych z premiera sięga 75%, natomiast wśród identyfikujących się z lewicą dominuje dezaprobatą (56%). Zadowoleniu z szefa rządu sprzyja religijność – Mateusza Morawieckiego jako premiera akceptuje 67% badanych kilka razy w tygodniu uczestniczących w praktykach religijnych. Dezaprobatę szczególnie często wyrażają natomiast osoby nieuczestniczące w praktykach religijnych (49%).

Premier jest dobrze przyjmowany przez ogromną większość zwolenników PiS. Zadowolona z szefa rządu jest także blisko połowa sympatyków Kukiz'15. Niezadowolenie wyraża większość potencjalnych wyborców PO i Nowoczesnej. Wśród niezdecydowanych, na kogo głosować, oraz wśród biernych politycznie aprobatą premiera jest częstsza niż dezaprobatą.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty*	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	89	4	7
Kukiz'15	46	37	17
Nowoczesna**	36	51	13
PO	15	68	17
Niezdecydowani, na kogo głosować	36	24	40
Niegłosujący	35	27	38

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Po znaczącym pogorszeniu ocen działalności rządu w maju, notujemy niewielką poprawę. Dotychczasowe efekty pracy rządu dobrze ocenia 51% badanych (wzrost o 3 punkty procentowe). Tak samo jak przednio niezadowolone z wyników jego działań wyraża 26% ankietowanych.

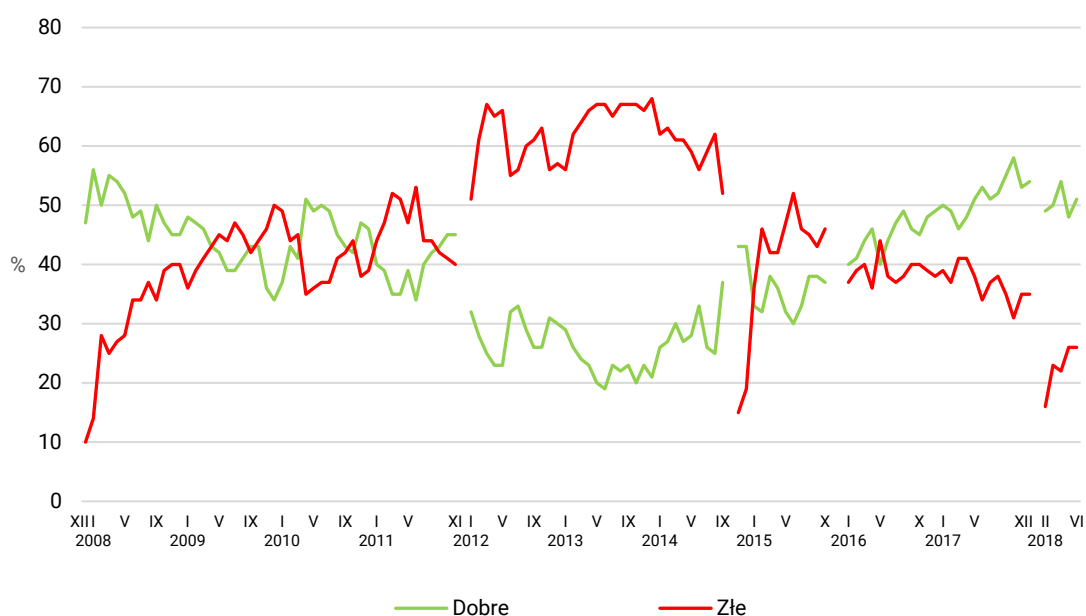
TABELA 5

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2017								2018					
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI	
	w procentach													
Dobrze	51	53	51	52	55	58	53	54	49	50	54	48	51	
Źle	38	34	37	38	35	31	35	35	16	23	22	26	26	
Trudno powiedzieć	11	13	12	10	10	11	12	10	35	27	24	26	23	

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

CBOS

RYS. 3. Oceny wyników działalności rządu

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od stycznia 2012 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od stycznia 2016 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Społeczno-demograficzne zróżnicowanie opinii o wynikach działalności rządu układa się według podobnego wzoru jak stosunek do rządu i premiera. Pozytywnym ocenom jego pracy sprzyja starszy wiek, zamieszkiwanie na wsi, wykształcenie podstawowe, zasadnicze zawodowe lub gimnazjalne oraz niskie lub średnie dochody *per capita* (zob. tabele aneksowe 1–3). Najbardziej krytyczni w ocenach są

mieszkańcy największych miast, osoby najlepiej wykształcone i sytuowane. Z posunięć obecnego rządu bardziej zadowoleni są mężczyźni (58%) niż kobiety (44%).

Największe znaczenie także w przypadku ocen działalności rządu ma orientacja polityczna i światopoglądowa. O ile 76% badanych deklarujących prawicowe poglądy polityczne docenia dokonania rządu, o tyle osoby identyfikujące się z lewicą częściej krytykują rezultaty jego działań (53%), niż je chwalią (29%). Wśród osób najbardziej religijnych – kilka razy w tygodniu uczestniczących w praktykach religijnych – odsetek zadowolonych z efektów pracy rządu sięga 64%, wśród niepraktykujących oceny negatywne (44%) przeważają nad pozytywnymi (27%).

Dotychczasowe dokonania rządu doceniają głównie zwolennicy PiS. Nieco częściej pozytywnie niż negatywnie oceniają je także sympatycy Kukiz'15. W elektoratach PO i Nowoczesnej dominuje krytycyzm. Osoby niezdecydowane, na kogo głosować, oraz niezamierzające uczestniczyć w wyborach o działaniach rządu częściej wypowiadają się z aprobatą niż z dezaprobatą. Duża część z nich nie potrafi jednoznacznie ocenić dotychczasowych rezultatów pracy rządu.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty*	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	90	2	8
Kukiz'15	46	40	14
PO	19	73	8
Nowoczesna**	42	55	3
Niezdecydowani, na kogo głosować	37	26	37
Niegłosujący	37	22	41

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Poprawiły się nieco oceny polityki gospodarczej rządu. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej dostrzega 50% ankietowanych (wzrost o 3 punkty procentowe). Podobny jak poprzednio odsetek respondentów (36%) odnosi się do tego sceptycznie.

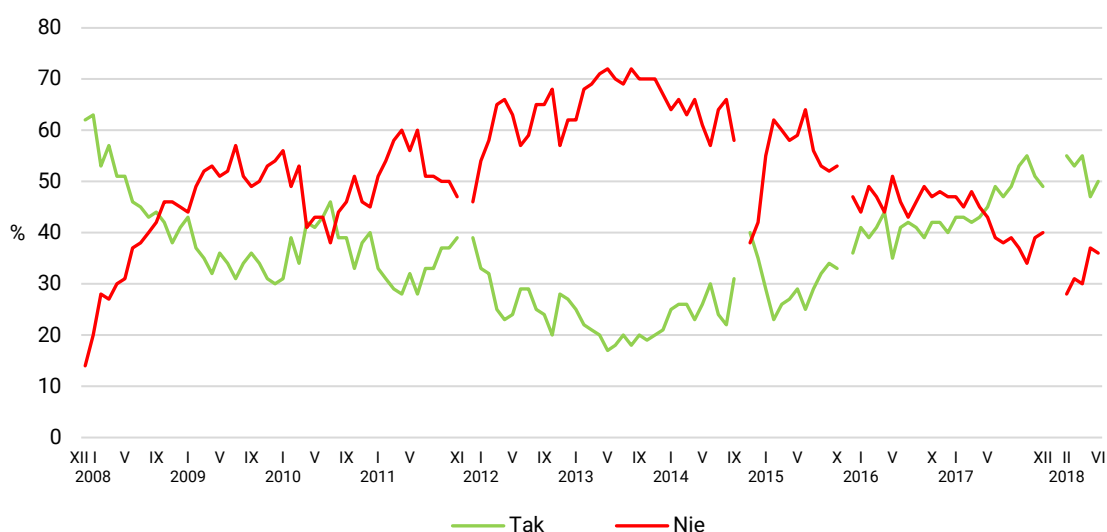
TABELA 7

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2017						2018						
	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	II	III	IV	V	VI
	w procentach												
Tak	45	49	47	49	53	55	51	49	55	53	55	47	50
Nie	43	39	38	39	37	34	39	40	28	31	30	37	36
Trudno powiedzieć	12	12	15	12	10	11	10	11	17	16	15	16	14

Do grudnia 2017 roku pytaliśmy o rząd Beaty Szydło, a od lutego 2018 roku pytamy o rząd Mateusza Morawieckiego

CBOS

RYS. 4. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Do listopada 2011 roku wskazania dotyczyły pierwszego rządu Donalda Tuska, od grudnia 2011 roku – drugiego rządu Donalda Tuska, od listopada 2014 roku dotyczyły rządu Ewy Kopacz, a od grudnia 2015 do grudnia 2017 – rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Oceny polityki gospodarczej różnicują wszystkie podstawowe cechy określające położenie w strukture społecznej. Stosunkowo największe znaczenie ma wykształcenie, a w drugiej kolejności płeć. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej w wyniku działań rządu dostrzega 58% mężczyzn i 43% kobiet. Relatywnie najlepiej politykę gospodarczą rządu oceniają najstarsi respondenci, osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym, ankietowani słabo i średnio sytuowani. Najbardziej krytyczni pozostają mieszkańcy największych miast, osoby najlepiej wykształcone i sytuowane (zob. tabelę aneksową 4).

Oceny polityki rządu w sferze gospodarki wiążą się jednak najsilniej z orientacją polityczną i światopoglądową badanych. O ile większość osób deklarujących prawicowe poglądy polityczne (75%) wierzy w skuteczność polityki gospodarczej rządu, o tyle większość identyfikujących się z lewicą (64%) podchodzi do tego sceptycznie. Wśród respondentów najbardziej religijnych, praktykujących

kilka razy w tygodniu, dwie trzecie (67%) z nadzieją oczekuje efektów polityki gospodarczej rządu, wśród niepraktykujących większość (61%) podważa jej skuteczność.

W potencjalnych elektoratach dobre perspektywy dla rozwoju polskiej gospodarki dostrzegają głównie sympatycy rządzącej partii. Wśród zadeklarowanych wyborców PO i Nowoczesnej skuteczność polityki gospodarczej rządu budzi na ogół wątpliwości. Zwolennicy Kukiz'15, osoby niemające sprecyzowanych preferencji partyjnych lub w ogóle niezdecydowane głosować są podzielone w opiniach.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty*	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS (wraz z SP i P)	91	3	6
Kukiz'15	48	46	6
PO	18	75	7
Nowoczesna**	29	65	6
Niezdecydowani, na kogo głosować	34	39	27
Niegłosujący	38	40	22

* Określone na podstawie deklaracji poparcia danego ugrupowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych

** Dane dotyczące tego elektoratu należy traktować z ostrożnością ze względu na niewielką jego liczebność w próbie

Po ubiegłomiesięcznym spadku notowań rządu, w czerwcu nastąpiła korekta krytycznych ocen działalności rządu, w tym także ocen jego polityki gospodarczej. Po pół roku działalności gabinetu Mateusza Morawieckiego można powiedzieć, że poziom poparcia dla premiera, rządu i jego polityki jest zbliżony do tego, jaki uzyskiwał rząd Beaty Szydło, szczególnie w ostatnim półroczu swojego urzędowania. Mimo że rządowi i samemu premierowi przybywa przeciwników, nadal jednak obecna ekipa spotyka się z mniejszym krytycyzmem niż poprzedni gabinet.

Opracowała

Beata Roguska